

İNTRAVENÖZ SIVI UYGULAMA TALİMATI

Doküman Kodu	HB.TL.26
Yayın Tarihi	17.06.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	1 / 3

1.AMAÇ:Büyük miktarlarda sıvının ven içine verilmesidir. Bireyin sıvı-elektrolit gereksiniminin oral yolla karşılanamadığı ya da karşılanmasının riskli ol-duğu durumlarda, çeşitli sıvılar intravenöz yolla doğrudan kan dolaşımına verilebilir.

2.KAPSAM: Hastanemizde bulunan hastalar

3.KISALTMALAR:

4.TANIMLAR

5.SORUMLULAR:Hemşire,ebe,ATT

6.FAALİYET AKIŞI

6.1. IV sıvı uygulamasının yapıldığı durumlar:

6.1.1. Acil durumlarda (kardiyopulmoner arrest, şok vb.) gerekli ilaçları ve-rebilmek için bir yol oluşturmak

6.1.2. Organizmada sıvı volümünü sağlamak ya da volümü sürdürmek

6.1.3. Bazı ilaçları vermek

6.1.4. Elektrolit dengesini düzenlemek ya da dengeyi sürdürmek

6.1.5. Hastanın (oral beslenemeyen bilinci kapalı hastalar) beslenme gereksinimini karşılamak

6.2. Emilim ve etki hızlı olduğundan ilaç uygulama yolları arasında en riskli uygulama olarak kabul edilir

6.3. IV solüsyonlar izotonik, hipotonik ve hipertonic olmak üzere üç çeşittir:

6.3.1. İzotonik solüsyonların ozmolaritesi vücut sıvılarının ozmolaritesi ile aynıdır bu nedenle bu solüsyonlara dengeli solüsyonlar da denir. Sıvı elektrolit ihtiyacını karşılamak ve ilaç uygulamak için kullanılır. Örneğin; % 0,9 NaCl, (serum fizyolojik, salin) % 5 Dekstroz ve Ringer Laktat

6.3.2. Hipotonik solüsyonların: ozmolaritesi vücut sıvılarının ozmolaritesinden daha düşüktür. Hücrelerin sıvıyı absorbe etmesi ile hücreler şişer ve patlar. Örneğin; % 0,45 NaCl

6.3.3. Hipertonik solüsyonların: ozmolaritesi vücut sıvılarının ozmolaritesinden daha yüksektir. Hipertonik solüsyon, hücrelerin büzülmesine neden olur. Örneğin; % 10 Dekstroz, % 20 Dekstroz vb

7.Dikkat Edilecek Noktalar

7.1. IV ilaç ve sıvı hazırlanırken ve uygulanırken 8 doğru (doğru hasta, doğru ilaç, doğru ilaç şekli, doğru doz, doğru zaman, doğru yol, doğru kayıt, doğru yanıt) kuralına uyulmalıdır

7.2 Bütün ilaç uygulamalarında kurumun belirlediği ilaç- ilaç ve ilaç- besin etkileşimi, yüksek riskli ilaç, benzer isimli ilaç listeleri dikkate alınmalı ve belirlenen protokole uygun işlem yapılmalıdır.

7.3. Tüm işlem basamaklarında cerrahi aseptik tekniklere uyulmalıdır

7.4. Aynı damar yolundan birden fazla solüsyon ya da ilaç uygulanacaksa üçlü musluk

	İNTRAVENÖZ SIVI UYGULAMA TALİMATI	Doküman Kodu	HB.TL.26
		Yayın Tarihi	17.06.2016
		Revizyon Numarası	0
		Revizyon Tarihi	0
		Sayfa No	2 / 3

kullanılmalıdır. Üçlü musluk, sıvı setine takılıp havası çıkarıldıktan sonra intravenöz katetere takılmalıdır.

7.5. Oral yolla beslenemeyen hastalarda besin maddelerinin kalorili ve proteinli solüsyonlar halinde IV yolla verilmesine hiperalimentasyon denir. Uzun süreli hiperalimentasyonda santral venler kullanılmalıdır.

7.6. Uygulama alanı; ağrı, ödem, kızarıklık, hassasiyet, açıklanamayan ateş yönünden değerlendirilmelidir. Şayet uygulama sonrası bu tür belirtiler gelişmişse işlem durdurulmalıdır

7.7. Mastektomi yapılan taraftan, arteriovenöz fistül veya şant varlığında IV girişim o ekstremiteden yapılmamalıdır

7.8. IV ilaç ya da sıvı tedavisine başlamadan önce, tedavi sırasında ve sonrasında hasta ateş, nabız, kan basıncı, bulantı, bilinç kaybı, idrar çıkışı, genel durum, abdominal distansiyon vb. yönünden takip edilmelidir

7.9. IV uygulamalarda enjektör ya da set içindeki hava tamamen çıkarılmalıdır.

7.10. IV tedavinin yan etkileri:

7.10.1. Lokal yan etki: Ağrı, enfeksiyon, doku hasarı (ekstravazasyon, ödem, ekimoz, hematoma), komşu artere ya da sinire zarar verme, tromboflebit

7.10.2. Sistemik yan etki: Senkop, hava embolisi, enfeksiyon, dolaşım yüklenmesi, anafilaktik şok

7.10.3. Çevresel yan etki: Solüsyonun donması, aşırı ısınması, sistemik hipotermi

8.İŞLEM BASAMAKLARI

8.1. Malzemeler hazırlanır. Eller *el yıkama standardına* göre yıkanır

8.2 İlaç hazırlama alanında, plastik torbadaki solüsyonun koruyucu kılıfı yırtılarak açılır, sıvı seti portundaki renkli kapak çekip çıkarılır. Solüsyon şişede ise şişeye askı takılıp metal ya da plastik kapak kaldırılır

8.3. IV sıvı seti yırtılarak açılır ve set üzerinde bulunan kısıkaç kapalı konuma getirilir.

8.4. Setin haznesi ucundaki koruyucu kapak çıkartılarak uç, sıvı torbasının set portuna takılır; şişede ise lastik tıpanın tam merkezinden şişeye so-kulur . Solüsyon içine ilaç verilecekse ilaç, plastik torbanın enjeksiyon portundan ya da şişenin lastik tıpasından verilir. Solüsyon içine birden fazla ilaç verilecekse ilaçların geçimsizliğine dikkat edilmeli, birbirinin kimyasal yapısını bozan ilaçlar aynı solüsyon torbası içine konmamalıdır. Solüsyon torbasının üzerine mutlaka içeriği ve takılış tarihi notu yapıştırılmalıdır.

8.5. Solüsyon torbası askısından tutulur. Setin havalandırma kapakçığı açılarak setin damlalık bölmesini bastırıp ve serbest bırakarak bölmenin 2/ 3' ünü sıvı ile doldurulur.

İNTRAVENÖZ SIVI UYGULAMA TALİMATI

Doküman Kodu	HB.TL.26
Yayın Tarihi	17.06.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	3 / 3

8.6. Sıvının set içinden geçerek damlalık bölmesinden iğne adaptörüne geçi-şine izin vermek için silindir klempı serbest bırakılır. Setin kısıkcı kontrollü bir şekilde açılarak hava kabarcığı kalmayacak şekilde setin içi, solüsyon ile doldurulur. Setin havası çıkarılırken hızlı akıştan kaçınılmalı, solüsyonun fazlaca dışarı akması engellenmelidir. Yavaş akış, set içinde hava kabarcığı oluşmasını önler. Üçlü musluk kullanılacaksa sete eklenerek havası çıkarılır.

8.7. Set dolduktan sonra klemp kapalı pozisyona getirilir

8.8. Sette hava ve hava kabarcıkları olmadığından emin olunur

8.9. Malzemeler hazırlanır. Eller *el yıkama standardına* göre yıkanır.

8.10. Hasta kimlik doğrulaması yapılır

8.11. Hasta/ ailesine yapılacak işlem hakkında bilgi verilir

8.12. Hastaya uygulama yapılacak bölgeye göre rahat edebileceği bir pozisyon verilir. Genellikle hastanın yatar pozisyonda olması rahat çalışma imkanı verir

8.13. Eldiven giyilir

8.14. IV kateter giriş yeri inflamasyon ve infiltrasyon açısından değerlendirilir

8.15. Solüsyon torbası, serum askılığına takılır

8.16. Kateterin takılı olduğu damara üstten bası yapılarak stoper çıkarılır

8.17. Sıvı setinin kateter takılacak ucunda bulunan koruyucu kapak çıkarılıp uç, katetere takılır

8.18. Sıvı seti, kateterden çıkmaması için deri üzerine tespit materyali ile sabitlenir

8.19. Kısaç ya da doz ayarlayıcı set (dose- flow) ile hekim istemine uygun olarak solüsyonun akış hızı ayarlanır

8.20. İnfüzyon pompası kullanılıyorsa setin havası çıkarılarak pompaya yerleştirilir. Gerekli doz ayarlamaları yapılarak hastaya takılır.

8.21. İnfüzyon esnasında hastada sorun olup olmadığı gözlemlenir

8.22. Uygulamanın etki ve yan etkileri gözlenir

8.23. Eldiven çıkarılıp tıbbi atık çöğüne atılır, eller *el yıkama standardına* göre yıkanır

8.24. Sıvı tipi, giriş bölgesi, akış hızı, IV kateter veya iğnenin tipi ve büyüklüğü, infüzyona başlama zamanı kaydedilir

8.25. Uygulama alanı ağrı, ödem, kızarıklık, hassasiyet, açıklanamayan ateş yönünden takip edilir